

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.
Ziarul apare Marția, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

— Prețul inserțiunilor, după învoială —

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Suflete mari

(x) «Mulțumesc tuturor pentru avântul arătat, pentru pilda și disciplina ce au dat, și aștept cu nerăbdare momentul, când să pot mulțumi prin viu grai dragilor Mei ostași», — acestea sânt cuvintele de mulțumire ale salutului adresat de marele și iubitul nostru Suveran trupelor din Ardeal după înaintarea lor, cu nepusă masă, spre Dobrișin și Oradea-Mare.

Astăzi întreg pământul ardelenesc, din munți și din câmpii, tresare de fiorul veseliei, căci cel dintâi Domnitor al românilor, cu cea mai bună Crăeasă, și cu vlăstarele lor, prințul moștenitor Carol și prințesa Ileana, au sosit să vadă ostașii și să vada Ardealul.

Bătrâni și tineri, bărbați și femei, tineri și copii, întreaga țară, îi întâmpină cu urale, și cântece, și flori, și lacrimi ce însenină.

Poporul Ardealului desrobit aleargă să-și exprime Maiestăților Lor, Regelui Ferdinand și Reginei Maria, și Altețelor Sale Regale Principelui moștenitor Carol și Principesei Ileana, sentimentele omagiale de recunoștință eternă, de iubire și devotament neclintit.

Ardealul este și va fi gata totdeauna la orice jertfă pentru România ce se întinde dela Mare și până la Tisa, și pentru dinastia strălucită, care a lucrat la înfăptuirea acestui vis de mărire națională...

Mândra noastră Crăeasă, vorbind nu de mult despre regalul său soț, a accentuat că «Regele și-a ales, în eliberarea ro-

mânilor, calea datoriei și a onoarei; a promis solemn, că va fi bun român, și soldat viteaz. Și a dovedit că este».

Eată icoana Stăpânitorului adevărat al tuturor românilor, așa cum ni-am înfățișat-o totdeauna în ochiul inimilor noastre.

Suveranii, cari îi așteptăm, au dat exemple grăitoare despre felul cum trebuie împlinite datoriile către țară și neam. Această o știu și o simțesc toți românii.

Un părinte, care se îngrijește de îmbunătățirea sorții țărănești; o mamă a orfanilor și soră de caritate a răniților, amândoi au învățat să înțeleagă și să iubească pe supușii lor. În vremile cele mai negre, Ei au căutat să aline jalea și să inspire curajul. Astfel, cutremurătorul război a făurit între țară și dinastie o legătură de fier, pe care niciodată n-o va prinde rugina, căci legătura aceasta nu este alt ceva, decât încrederea și dragostea unui neam de 16 milioane de inimi, care bat la fel.

Ca un crai de pe alte țărâmurii, și că o zină din cea mai fermecătoare poveste, așa descalecă Stăpânitorii de pe malurile Dâmboviței între noi, pe mândrele și curatele ținuturi ardelenesti.

În șirul domnitorilor nemuritori istoria înscrie numele de Ferdinand I și Maria.

Numai astfel de suflete mari au putut să dea ființă României Mari de astăzi.

Inchinați-vă Lor!

Căci Domnul Atotputernic ni i-a trimis.

Condițiile păcii

(x) Cuprinsul tratatului de pace al Conferenței dela Paris a stârnit în Germania, cum era de prevăzut, o nemulțumire uriașă.

Strigă nemții, din răspuțeri, indignați și desperați, că li se iau cărbunii, fierul, arama, recolta și alte bunătăți din Alsacia, Lorena, Silezia, fosta Polonie, — întâmplător însă din tot atâtea țări străine de dânsii și cucerite în cursul vremii de o lăcomie nepotolită teutonă.

Scheidemann, șeful stăpânirii, învinuște pe aliați, că voiesc să «asasineze» poporul Germaniei. Unii dintre nemți vorbesc de pacea «răsbunării»; alții, par' c'ar fi niște mielusei prostuți, apelează la punctele lui Wilson... și se minunează că nu li se aplică.

Vaiete în dreapta, și jălanie în stânga. Și, cu toate acestea, s'au găsit nemți, cari îndrăznesc să mărturisească, că Germania biruitoare ar fi pus condiții de pace cu mult mai grele pentru Franța, și ar fi șters-o cu totul din rândul marilor puteri ale lumii.

Conferența de pace nu săvârșeste alt ceva, decât ia măsurile trebuincioase pentru viitor, ca Germania să fie redusă la o stare, din care să nu mai poată izbi în alții, dând naștere, într'un timp nu prea depărtat, la războaie nouă.

Aici n'ajută nimic amenințări, proteste, lacrimi, svârcoliri și prefăcători.

Ce li se cere nemților? Să repare toate stricăciunile ce înșiși le-au făcut. Nu li se pretinde să plătească cheltuielile războiului, — cum făcuseră ei la 1871.

FOIȘOARA

Catechismul bunei creșteri

— Pentru mamele noastre —

2. Alăptarea copilului

Este dovedit, că copiii mici atunci cresc mai bine dacă li lăptează mama lor. Laptele mamei este izvor de putere și viață, este vindecător de boale. Deci toate mamele, fără deosebire de avere sau stare socială, au datoria — luată de bunăvoie asupra lor când s'au hotărât să fie mame — ca singure să-și lăpteze copilașii, cu cari le-a binecuvântat Dumnezeu. Numai aceea nu lăptează care, fiind bolnavă, o oprește medicul. Nevasta lui Crișan eră mândră că singură va crește și pe al patrulea copil.

În ziua dintâi, Nicușor mai mult a durmit, când s'a trezit a primit câte 2—3 lingurițe ceai de

romoniță. Marioara se minuna; dar ielița i-a spus că copilașul nou nou născut poate răbda 12 ore fără să sugă.

În primele două, trei zile, laptele vine în mică cantitate. Laptele dela început numit *colostru* (corastă) este mai gros decât cel care urmează mai târziu, prin această grăsime să curăță intestinele (mațele) copilului de uriciune.

Mama, a doua zi a pus pe Nicușor la sân, având grijă, ca sfârcul țafei împreună cu variola (pata rotundă, roșie, din jurul sfârcului) să ajungă în gurița copilului, ca sugerea să fie mai ușoară, căci sfârțându-se copilul la supt sfârcul se creapă și mama simte dureri mari. Fiecare mamă să mai aibă grijă, ca sânul să nu astupe nasul copilului și astfel să împedecă răsuflarea. Tot din motivul acesta nu-i bine să moțâie, mai ales noaptea, când lăptează.

După lăptare, mama a spălat sfârcul țafei

cu apă caldă. A-l unge cu scuipat, este lucru greșos și stricăcios sănătății copilului.

A treia zi, Ielița Anica a spus sorosii:

— Ascultă, dragă, nu alăptă copilul cum obișnuiesc femeile de aici. Acestea îl alăptează de câteori plânge copilul, sau la fiecare ceas, sau două. Așa nu-i bine: E de ajuns dacă micuțul primește mâncare tot la patru ore. Dacă la început și plânge, nu face nimic, mai târziu se obișnuiește. Noaptea peste tot nu trebuie lăptat. În decurs de 24 ore lăptează-l în modul următor:

Dejunul I dimineața la ora 5—6 prima sugere
Dejunul II înainte de amiază 9—10 a doua „
Prânzul după amiază ora 1—2 a treia sugere
Ojina după amiază ora 4—5 a patra „
Cina seara ora 8—9 a cincea „
eventual încă noaptea ora 1—2 a șasea „

(Va urma)

Aliații voesc să întroneze dreptatea, nesocotită din partea germanilor, cari s'au răzimat în acțiunile lor totdeauna pe putere și nu pe drept.

Ce făcea Germania, dacă era învingătoare, din România bună oară?

România nu s'a gândit să pornească războiul împotriva Germaniei, ci numai în contra tovarășei sale slăbănoage, în contra Austro-Ungariei.

Și totuși, marea împărăție germană cu 70 milioane de suflete a luat dela un popor de 7 milioane tot ce a putut, până și cănele din lanț, și a permis ca tovarășa sa, în deosebi Ungaria, să o despoaie de munți, Bulgaria să-i discute ieșirea la mare, și terenurile petrolifere să fie pierdute, ear viața sa economică supusă cu totul exploatarei germane sistematice.

Cât pentru noi, românii din fosta monarhie, Germania lui Wilhelm, pe care am sprijinit-o în război, ne-a dat cu desăvârșire pe mâinile sugrumătorilor noștri, ale căror intențiuni se cunoșteau în Berlin tot atât de exact, ca și la Budapesta.

Brutalitățile germane însemnau pecetluirea cu moarte a unui neam de oameni care n'a făcut nemților nici un rău, ci numai bine.

Nu este astfel uimitor, când națiile înțelegerii au dat numirea de «barbarii veacului al 20 lea» unui popor de «filozofi», care s'a purtat atât de nefilozoficește.

Faptele comise de Germania, care nu ni-a cruțat nici altarele bisericilor, erau prea monstruoase. De aceea, nici nu există pedeapsă destul de mare, ca vinovații să-și ispășească rătăcirea.

Prea stimulate persoane din țara aceea, care a declarat războiul și l-a pierdut, ar trebui prin urmare să lărmuească mai puțin și să se smerească.

Ș'apoi, în cele din urmă, nu-i adevărat că Germania e sărăcită și n'are aur de plătit. Cercurile financiare din străinătate spun, că în urma jafurilor sale, Germania dimpotrivă dispune și astăzi de mari cantități de aur.

În orice caz, pacea generală trebuie asigurată pe vreme îndelungată. Ce înseamnă o Germanie puternică, s'a dovedit cu vârf și îndesat în Belgia, Franța de nord și România.

Drumul Suveranilor

Maiestatea Lor, Regele Ferdinand, și Regina Maria, au fost întâmpinate la Predeal de dl Baiulescu, prefectul Brașovului, Joi deminează.

Suveranul, cu prilejul când a pus piciorul pe pământul liberat al Ardealului, a răspuns adânc mișcat.

Prefectul Brașovului a luat apoi loc în vagonul regal.

Înainte trenului, care aducea părechea domnitoare, a sosit la Brașov, la ora 6 un tren ministerial, în care se găseau miniștrii Ferechide, Constantinescu, Duca, Șt. Pop, Goldiș, generalul Văitoianu, consilierul M. Popovici și ziaristii.

Trenul ministerial a plecat mai departe.

La ora 7 a intrat trenul regal în gara Brașovului.

M. S. Regele a scoborât din vagon, în timp ce muzica intona imnul regal.

Părintele protopop Saftu a mulțumit Suveranului pentru vizita regală, dorind stăpânitorilor noștri bun sosir în Ardeal

A vorbit și primarul orașului, dl Frabritius, arătând Regelui devotamentul națiunii săsești.

Suveranul a răspuns mulțumind.

M. S. Regina nu s'a dat jos din vagon, unde a primit pe reprezentantele Reuniunii femeilor române, cari i-au oferit flori.

La toate celelalte stațiuni M. M. L. L. au fost salutate de autoritățile militare și civile și de popor în haine de sărbătoare.

La Orade s'au făcut mari pregătiri pentru primirea familiei domnitoare.

Vineri deminează la ora 9 a sosit trenul în gara dela Oradea-mare.

Primirea s'a făcut după următorul program:

Raportul Comandantului Trupelor din Transilvania. Raportul Comandantului Grupului de Sud.

Prefectul îl salută la gară, apoi Ofiterii Generali și superiori, Consiliul Dirigent, Prefectul și Primarul orașului, Căpitanul orașului, Reprezentanții confesiunilor, Șefii autorităților publice, Delegația doamnelor române. Buchetul îl predă doamna general Mărdărescu. Ordinea se ține de armată. Revista companiilor de onoare. Cuvântarea de bună sosire din partea primarului (tava cu pâine și sare), conducătoarea femeilor române predă un buchet de flori M. S. Reginei, adresându-i salut și omagiile. Domnul Președinte al Consiliului Dirigent, dl Maniu, salută pe M. M. L. L. în numele tuturor românilor eliberați.

Prezentarea ofițerilor, — prezentarea autorităților civile, a reprezentanților confesiunilor și a delegației femeilor române.

La ora 9:30. Plecarea în oraș cu automobilele, în ordinea următoare:

a) Prefectul orașului, Primarul orașului și Căpitanul orașului (100 pași înaintea automobilului regal);

b) M. M. L. L. Regele și Regina;

c) A. A. L. L. R. R. Principele Moștenitor și Principesa Ileana;

d) Suita M. M. L. L. (Doamnele de onoare și ofițerii adjutanți);

e) Domnul președinte ad-interim al Consiliului de Miniștri cu domnul Președinte al Consiliului Dirigent;

f) Domnii Miniștri împreună cu membrii Consiliului Dirigent;

g) Comandantul Trupelor din Transilvania.

h) Comandantul Grupului de Sud;

i) Reprezentanții bisericilor ort., gr.-cat., rom. cat. etc.

j) Prefecții;

k) Delegația doamnelor române și celelalte autorități.

La ora 9:40: Intrarea în catedrala Greco-orientală.

M. M. L. L. vor primite de preoțime în ornate, la ușa bisericii; corul va intona «întru mulți ani stăpâne»;

O rugăciune scurtă.

Intrarea și în biserică gr.-cat. pentru binecuvântare.

M. M. L. L. sunt conduse la apartamentele lor (palatul episcopiei greco-catolice).

La ora 10:30: Defilarea trupelor din gar-nizoană.

La ora 11:30: Conduct etnografic: banderii; călușerii, săteni și țărance române din Bihor, grupate în rânduri de câte patru, după comune, cu drapelul în frunte defilează cu preoții, învățătorii și secretarii comunali.

La ora 12:30 se inspectează posturi de comandă, la M. S. Regina primește în audiență pe văduva Ciordaș cu copiii și pe văduvele și părinții celorlalți intelectuali martiri ai Bihorului, și mai multe delegații de dame române din Crișana și Maramurăș.

Recepțiunea deputațiilor se face la ora 5. Între delegațiuni se găsește una alcătuită de țărani și țărance.

Dela Orade, Suveranii au plecat pe front. La întoarcere trec prin Cluj și Sibiu, și alte orașe ardelen. Primirea în Sibiu se face Sâmbătă în 31 Mai n.

Chestia Bănatului

Ministrul de interne, dl G. G. Mărzescu, a făcut la ultima consfătuire săptămânală a clubului liberal următoarea declarație despre chestia Bănatului:

«Nu ne găsim în fața unei hotărâri definitive a conferenței, și nu avem nici un motiv să credem că se va îngădui unui stat să treacă o graniță naturală cum e Dunărea, pentru a stăpâni pe un teritor ce n'au stăpânit niciodată unele elemente de curând infiltrate acolo, când acest drept nu ni s'ar îngădui dincolo de acelaș fluviu, asupra elementelor românești infiltrate pe un teritor ce n'am stăpânit și n'am revindecat niciodată.

Nu se vor crea și aci, în orientul european, Alsacii Lorenei; căci sânt convinși că nu e nimeni nici acum, și nici în generațiile viitoare, care să renunțe la drepturile imprescriptibile ale neamului românesc asupra Bănatului». (Aplauze furtunoase).

Unul dintre membri a zis:

Nu importă ce va iscăli conferința dela Paris, — importă ce vrem noi, și dacă nu ni se va face dreptate, ni-o vom face noi. (Aplauze).

Aduceți-vă aminte!...

Cuvântare rostită la 16 Mai 1919 în Biserica Amzei, București

«Aduceți-vă aminte de zilele cele mai dinainte, întru care luminându-vă multă luptă de patimi ați răbdât».

Urmând statul, pe care ni-l dă în aceste cuvinte apostolul neamurilor, dumnezeescul Pavel, am venit în această sfântă biserică să ne închinăm la altarul Domnului și să prăznuim cu evlavie creștinească amintirea zilei de 3 Mai 1848, întru care națiunea română din Transilvania s'a luminat cu adevărată lumină cerească și s'a înarmat cu tăria virtuților mucenicești spre a putea lupta cu bărbăție neșovăitoare pentru îndeplinirea idealurilor sale.

Precum odinioară Duhul Sfânt, Mângăietorul făgăduit de Isus Hristos ucenicilor săi, s'a pogorât în chip de limbi de foc asupra acestora, când erau adunați în Ierusalim luminându-i și îmbărbătându-i, ca să poată propovedia la toată făptura cuvântul evangheliei mântuitoare, tot astfel s'a pogorât la 3 Mai 1848 duhul libertății, care este însuși Duhul lui Dumnezeu, asupra conducătorilor lui adunați în număr atât de mare pe câmpia din preajma Târnavelor.

Acest duh a luminat pe conducători să pretindă în cel dintâi punct al programului stabilit în ziua aceea mare «independența națională în respectul politic», ceea ce în terminologia curentă a zilelor noastre se numește «dreptul de autodeterminațiune». Și tot el a luminat poporul să dea expresiune hotărâtă dorinței seculare, strigând din toată inima: «noi vrem să ne unim cu Țara»...

Nu era deci cu puțință ca noi, românii transilvăneni, să dăm uitării ziua aceasta. Dacă am uita vre-odată pe apostolii și mucenicii cauzei noastre naționale, ar însemna că vrem să ne uităm pe noi înșine. Și dacă am lăsa neprăznită amintirea lor, ar fi, nu numai o impietate, ci și o gravă întrelăsare față de importanta problemă a educației sufletești, atât de indispensabile generațiilor care se succedea.

Fiecare dintre cei ce au contribuit cu lumina minților, cu tăria brațului înarmat, cu suferințele și jertfele cele fără de număr la strălucirea și sfîntenia acestei zile, când s'a rostit pentru întâiași dată cuvântul de libertate și independență națională, ar fi fost în drept să spună cuvintele cu care a plecat spre jertfa supremă cel mai tânăr dintre frații Macabei: «eu precum și frații mei, și trupul și sufletul mi-l dau pentru legile părintești, rugându-mă lui Dumnezeu, ca să nu întârzie a se milostivi spre neamul acesta».

Cu cuvântul și cu fapta, cu ajutorul crucii, al condeiului și al spadei toți s'au luptat și s'au

terfi până la plinirea vremii, până când Atotputernicul s'a milostivit spre noi, iar cuvântul trup s'a făcut și s'a sălăsluit întru noi plin de dar și de adevăr...

Cel dintâi și cel mai important punct al programului național din 3 Mai 1848 este acum înfăptuit: libertatea și independența națională a tuturor românilor, și s'a înfipt stindardul tricolor în creștetul Carpaților, de unde el se întinde ocrotitor peste toți frații de la Nistru până la Tisa...

Dar acel program de șaseprezece puncte este foarte bogat în postulate de ordin național, social, politic, cultural și economic.

Eată numai decât punctul al doilea: Națiunea română pretinde ca biserica română fără distincțiune de confesiune să fie și să rămână liberă și independentă de oricare altă biserică... Ea cere restabilirea mitropoliei române și a sinodului general anual după vechiul drept, în care sinod să fie deputați bisericesti și mirenești. În același sinod să se aleagă și episcopii românești liberi, prin majoritatea voturilor, fără candidațiune.

Cine ar putea zice că acest postulat național este îndeplinit? Afară de acea parte a bisericii române transilvănene, care a avut deosebită fericire de a fi organizată pe baza celei mai democratice constituțiuni din partea nemuritorului mitropolit Andrei, întreagă biserica română își așteaptă pe organizatorul înțelept, care să-i poată reda libertatea, independența și unitatea integrală...

Este neclintită nădejdea inimii noastre că, precum ne-a ajutat Atotputernicul Dumnezeu, în milostivirea cea fără de sfârșit să vedem înfăptuită unitatea noastră națională politică, tot astfel ne va ajuta să putem înfăptui în viitorul apropiat și *unitatea bisericească*, menită a fi o adevărată binecuvântare pentru consolidarea națiunii și patriei române.

Eată, dar, că amintirea zilei de trei Mai 1848 ne indică și datoria pe care programul național de pe Câmpul Libertății o lasă moștenire generațiunilor actuale și celor viitoare.

Îndelungată și grea a fost așteptarea noastră până am ajuns la pragul înfăptuirii successive a singurelor puncte din programul de la 1848. Și, după cuvântul înțeleptului Solomon: «Așteptarea îndelungată îmbolnăvește inima, ear dorința împlinită este pom al vieții».

Îmbolnăvită și îndurerată a fost inima noastră în lungul trecutului de urgie. Ear acum, când dorința seculară a neamului nostru o vedem împlinită și pomul vieții acestui neam se înalță cuprinzând supt coroana sa întreg teritoriul românesc, sântem datori să mulțămim lui Dumnezeu pentru darul desăvârșit pe care l-a revărsat asupra noastră și să ne aducem aminte de toți cei ce au luptat, au crezut, au pățimit și s'au jertfit pentru cauza noastră națională.

În veci să fie binecuvântată amintirea tuturor apostolilor și mucenicilor neamului nostru, cari în lăcașurile lor de lumină se vor bucura de aici înainte pururea întru Domnul, căci jertfa vieții lor n'a rămas în deșert, ci prin ea s'a gătit mântuirea neamului nostru înaintea feței tuturor popoarelor și duhul libertății s'a pogorât asupra noastră ca asupra unui popor ales și plăcut lui Dumnezeu, căruia se cuvine toată cinstea, mărirea și închinăciunea în veci.

(N. R.)

I. Lupaș.

Stampilarea coroanelor

La ordinul Consiliului Dirigent și în comun acord cu Ministerul de Finanțe, se va începe în zilele proxime stampilarea coroanelor în Ardeal și părțile românești din fosta Ungarie. Deoarece stampilarea se începe imediat după apariția ordonanței în *Gazeta Oficială* și publicul nu prea are ocazie să ia cunoștință la timp despre o ordonanță atât de importantă, ne-am interesat la Resortul Finanțelor în această chestiune.

Aflăm că s'au luat măsuri, ca stampilarea să se facă în deplină siguranță pentru posesorii de bancnote și în deplină ordine, înlăturându-se aglomerarea publicului.

S'au organizat 400 locuri de stampilare în toate părțile Ardealului etc. provăzute cu o stampilă unitară și cu o vopsea specială. Publicul este obligat să prezinte bancnotele declarate pe blanchete (tichete) provăzute cu numeri de

ordine. S'au luat toate dispozițiile de control și de evidență. La stampilare se restituie prezentatorilor întreg numărul prezentat, *subtrăgându-se numai 1% din suma prezentată, ca taxă de stampilare.*

Vor trebui declarate și stampilate: bancnotele de 10, 20, 50, 100 și 1000 coroane. Vor trebui numai declarate dar nestampilate: biletele de 1 și 2 coroane (după încheierea stampilării *bancnotele de corone nestampilate nu se vor mai admite în circulație.*)

Ce privește bancnotele de jumătate albe (cele de câte 25 și 200 coroane) de asemenea și cele de 10.000 coroane, precum și cele de 20 coroane ediția II., aceste *nu se primesc la stampilare.* Ele vor rămâne nestampilate și neadmise în circulație, considerându-se exclusiv de niște pretensiuni ale particularilor față de Banca Austro-Ungară, în timp ce statul român nu le va admite ca plată la nici una din cassele sale. Toată considerația ce se mai da din partea statului acestor bilete este, ca ele se mai primesc ca contribuții (plătire de dare) la percepțorate, însă numai până la 30 Iunie a. c. După acest termen nu se vor mai primi nici la percepțorate.

Deoarece taxa de stampilare este obligatorie la 1% pentru toți posesorii de bancnote fără deosebire, publicului i se recomandă să-și încredințeze din bună vreme sumele sale în grija băncilor.

Deasemenea publicul este făcut atent la dispoziția referitoare la urmărirea criminală a falsificatorilor de stampile, dispozițiune, care prevede *confiscarea imediată a bancnotelor provăzute cu stampila sau stampilare ilegitimă*, pe lângă pedepsirea strictă a contravențiilor. Se vor confiscă deasemenea și sumele, despre care se dovedește că sânt proprietatea altor persoane diferite de cele declarate ca fiind proprietarii bancnotelor. Scopul stampilării este conscrierea precisă a sumelor de bancnote de coroane. (B. P.)

Aviz

Se aduce la cunoștința celor interesați, că examenele în particular (private) de clasă, de calificare de curs și de calificare ținută din toate obiectele de învățământ, precum și cele de corigență, la școala normală (pedagogică) a seminarului arhidiecezan «Andreian» se vor ține începând din 1/14 Iunie a. c.

Sibiu, 12/25 Mai 1919.

Direcțiunea.

Știrile zilei

În urma sfintei sărbători de Joi, Înălțarea Domnului, numărul cel mai apropiat al ziarului nostru apare, pe 8 pagini, Sâmbătă.

Dela Academia Română. În ședința de Luni după amiază a Academiei, membrul I. Lupaș a făcut o comunicare despre cea dintâi revistă literară românească în Ungaria, «*Biblioteca Românească*» înființată la 1821 în Budapesta de Zaharia Carcalechi; ear membrul A. Barseanu a citit una din poeziile sale, sub titlul *Grădește marea*, în care face apoteoza marelui act al unirii tuturor românilor.

Belgia nemulțumită. Poporul belgian, nemulțumit cu hotărârile Conferinței de pace, a adresat regelui său un apel, în care declară următoarele:

«Poporul belgian crede, că indemnizațiile ce i se acordă cu atâta sgarcenie sânt neîndeplătitoare pentru a asigura ridicarea Belgiei și a-i reda locul ce-l ocupa înainte de 1914. Sire, în 1914 ați salvat onoarea Belgiei. Salvați-o azi de ruina ce-o amenință. Acei cari și-au luat angajamentul de a restaura în mod integral Belgia devastată de barbari, nu vor putea să rămână surzi la vocea aceluia care în sute de lupte, a înfruntat moartea spre a rămânea credincios jurământului și care reprezintă cea mai mare forță morală ce poate fi, aceea a dreptului idealului și justiției eterne.»

Înștiințare. Pentruca publicul să poată asista la serviciul divin ce se va oficia *Sâmbătă* în biserica catedrală din Sibiu pentru Maiestățile Lor se vor distribui bilete de intrare Joi și

Vineri d. a. între orele 4 și 6 în biroul casei arhidiecezane. Intrarea în biserică se permite numai până la ora 10 a. m., după ora aceasta nu se mai poate intra nici cu bilet. *Comitetul aranjator.*

Parastas. Miercurea viitoare să va oficia pe câmpia Turzii, în locul unde înainte cu trei sute și mai bine de ani a fost asasinat în mod mișlesc întrupătorul idealului nostru național Mihai Viteazul. Parastasul pentru odihna sufletului marelui erou va fi pontificat din partea Prea Sfinției Sale Dlui Episcop Dr. Miron Cristea, în fața *Maiestăților Lor Regele nostru Ferdinand și a augustei sale soții a Maiestății Sale Regina Maria*, a membrilor guvernului și a reprezentanților autorităților militare și civile.

Spre acest scop Prea Sfinția Sa a plecat ieri d. a. cu trenul la Turda însoțit de dnii: Dr. Ioan Stroia, Lazar Triteanu, Dr. George Proca, Dr. Aurel Crăciunescu, Dr. Octavian Costea, Dr. Gheorghe Comșa, precum și un cor de clerici.

† **Mircea Popovici**, absolvent de teologie și student în drepturi, împărțit cu Sfintele taine, a încetat din viață în 20 Mai a. c. În mormântarea i s'a făcut Joi în 22 Mai la ora 3 p. m. în cimitirul bisericii ortodoxe române din Abrud. Odihnească în pace!

Cavalerii. Ziarul Patria este informat că *un-gurii* din Cluj au refuzat invitarea ce li s'a făcut de autoritățile orașului de a participa la primirea și serbarea organizată în vederea sosirii familiei regale.

Atâta pagubă.

Pedeapsă meritată. Pretorul Diviziei I-a Vânători, în ședința de la 30 April a. c., a condamnat pe individul Dumitru Dranceanu din comuna Covasânți, Județul Arad, la una lună închisoare, pentru că a contravenit la ordonanța Nr. 25 a C. T. T. prin faptul că a propagat idei bolșeviste printre populație.

Cântec din Bănat. La Boufari, cum se știe se găsesc de multă vreme dorobanți voinici. Ziarele bucureștene publică, despre țărani bănațeni, următoarele:

În așteptarea dorobanților, țărani au făcut cântece cu care-și mângăie vremea:

Pe drumul la Boufar
Sboară badea pe-un fugar,
Ș'acolo ce duce oare?
Duce badea o scrisoare;
O scrisoare n'trei peceți
Scrisă-mândru și citeț:
«Căpitane căpitane,
Comandant peste cătane,
Lasă doba să o bată,
Să s'adune lumea toată;
Lasă goarna ca să sune
Dorobanții să s'adune,
Săbiile să-și ascută
Și să zic' un Doamne-ajută!
Și în sbor de pasărea
Să-i aduci în țara mea,
Să ne scapi cu-ai tăi voinici,
De jândari și bolșevici.

Versurile astea trec din gură în gură. Mulți le cântă pe o veche melodie populară.

Teatre în Sibiu

Teatrul Comunal. Director: Dl Leo Bauer. Marți și zile următoare: *Ciocârlia* (Wo die Lerche singt) operetă de Lehar. Începutul la ora 7 seara.

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess. Marți: *Tinerețe aurii*, comedie în 3 acte. Începutul la ora: 7 și 9 seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Directoară: Dna Emil Toth. Marți: *Taina lacului*, piesă în 4 acte, cu Alvin Neuss.

Începutul la ora: 7 și 9 seara.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Lesnic în protopresbiteratul Devei se publică concurs cu 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în tab. B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiteral și cu observarea dispozițiilor regulamentare să se prezenteze poporului în biserică spre a cânta respective a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiteral în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Nr. 185/1919 protop.

(120) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Șaros, protopresbiteratul Mediașului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral, iar concurenții — pe lângă observarea dispozițiilor reglementare — se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a cânta eventual a celebra.

Mediaș la 5/18 Aprilie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediașului în înțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Romul Mircea
protopop.

Nr. 176/1919 Of. prot.

(94) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Selnita din protopresbiteratul Cetății de peatră prin aceasta se escrie concurs repetit cu termen de 30 zile dela întâia publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. de congruă.

Concurenții să-și înainteze rugărilor provăzute cu documentele de lipsă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis și pe lângă observarea restricțiilor din §. 33 al Regulamentului pentru parohii să se prezinte în biserică din Selnita, afirmându-se ca concurenți.

Lăpușul-unguresc, la 22 Februarie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Cetatea de peatră în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

Nr. 118/1919.

(105) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa III-a Predeal, protopresbiteratul Branului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1/3 din venitele preoțești fasonate în coala B. pentru congruă.

Cererile de concurs instruite conform normelor din vigoare sunt a se înainta în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, iar concurenții cu observarea § 33. din regulament se pot prezenta în biserică spre a cânta, respective a oficia și cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Zărnești, în 18 Martie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Bran în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Hamsea
protopop.

Redactor responsabil: Matei Voileanu.

Concurs

Pentru întregirea postului de al treilea învățător dela școala confesională gr.-or română din Sebeșul inferior, protopresbiteratul gr.-or. al Avrighului, devenit vacant prin moartea învățătorului George Stoica, — prin aceasta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 700 coroane anual din cassa bisericeii și 240 coroane relut de cvartir și 4 stângini de lemne, ear restul din ajutorul dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de învățător să-și subștearnă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteral gr.-or. al Avrighului în Avrigh (posta Avrigh, județul Sibiu) până la termenul sus indicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în comună spre a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrigh, 11/24 Aprilie, 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Avrighului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Cădea
protopop.

In editura comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut :

Istoria bisericească a românilor ardeleni de

Dr. Ioan Lupaș

protopop al Săliștei, membru al acad. rom.

Aprobată de P. V. Consistor Arhidiecezan gr.-or. român din Sibiu, prin deciziunea din 6 Martie 1918 Nr. 1785 Bis.

Se află de vânzare la Librăria arhidiecezană cu **10 coroane** plus portpostal recomandat 1 cor.

Biblioteca

„Reuniunii române de agricultură din com. Sibiu“

- | | | |
|--------|--|-------|
| Nr. 1. | Ținerea vitelor, de E. Brote | K —24 |
| 2. | Trifoiul, de Eugen Brote | —24 |
| 3. | Prăsirea pomilor, de Dem. Comșa | —24 |
| 4. | Legea veterinară, de Inv. Muntean | —80 |
| 5. | Insoțirile de credit (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote | 1-60 |
| 6. | Cartea stuparilor săteni, de Romul Simu | —70 |
| 9. | Povețe pentru stârpirea gândacilor de Maiu | —10 |
| 10. | Darea pe vinuri și favorurile (înlesnirile) ce face legea în privința ei proprietarilor de vii | — |
| 11. | Povețe pentru apărarea împotriva gândacilor, cari sfredelesc mugurii | —10 |
| 12. | Scurtă povățuire la stârpirea șoarecilor de câmp | —10 |
| 13. | Cum să îmblătim orzul de bere | —18 |
| 14. | Viierul român sau Noua cultură a viilor, de Nicolau Iosif, învățător | —70 |
| 15. | Nutrirea animalelor de casă, de Aurel Cosciuc. Op. premiat. Cu 6 ilustrații în text | 1-50 |
| 16. | Cuvinte de îmbărbătare pentru Serbarea pomilor și a paserilor | —20 |
| 17. | Monilia, o nouă boală a pomilor, de Hermann Kern | —10 |
| 18. | D'ale Pomăritului, sfaturi întocmite de Astra Hodoș | —25 |
| 19. | Câteva rele încuibate în populațiunea dela sate de Dr. Ion Bucur, medic | —30 |
| 20. | Nimicirea șoarecilor de câmp, îndrăcări preluate după instrucție ministerială | —20 |

Dacă doriți să comandați oarecare tipărituri, dacă doriți să aveți o carte bună, sau dacă aveți trebuință de ceva articole care se țin de librărie, adresați-vă cu toată încrederea la

Tipografia si Librăria Săteanului

din frunțașă comună românească

3—3 (118)

Săliște (jud. Sibiu)

unde veți fi servit prompt și în condițiile cele mai avantajoase.

Noutăți literare sosite acum dela cele mai mari case de editură din București.

Editura «Renașterea Română» Sibiu

A apărut

Castelul din Buia Ardeal Mihaiu Viteazul

de Sofronie Roșca.

Cu ilustrațiuni.

Prețul 4 coroane.

De vânzare la toate librăriile. (102) 6—6

Editura «Renașterea Română» Sibiu

Censurat prin: Căpitan Boiu.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.